

WORDEN ALS EEN KIND

DOOPSGEZINDE GEMEENTE HEERENVEEN-TJALLEBERD

Zondag 3 oktober 2021 10.00 uur

Orgel: Johan Koers

Voorganger: Jolanda A. Molenaar

INLEIDING

We laten ons vandaag inspireren door een ontroerend tafereel.
We ontmoeten een met kinderen bewogen Jezus.
Hij zegent de kinderen
en stelt ze ons ten voorbeeld.
Hij vraagt ons “te worden als een kind”.

In dat verband wil ik u iets laten zien.

Weet u wat dit is? **(beker met lepeltjes laten zien)**

Deze beker en deze lepeltjes

herinneren me aan de zondagsschool van mijn kinderjaren.

Ze zijn gemaakt toen de zondagsschool 50 jaar bestond.

Er staat dit op te lezen:

“Ned. Herv. Zondagsschool Marcus 10 : 14’ in Waddinxveen.

De bijbeltekst verwijst naar de naam en missie van de zondagsschool:

(vertaling NBG51):

*“Laat de kinderkens tot mij komen, en verhindert ze niet;
want derzulken is het Koninkrijk Gods”.*

Jezus vraagt ons te worden als een kind,

Maar ... wat bedoelt Jezus hier eigenlijk mee?

Wil Hij dan dat we altijd kind blijven, of het opnieuw worden?

Of moeten we bepaalde eigenschappen van kinderen overnemen?

Maar welke dan? En hoe doe je dat? Hoe werk je eraan?

Hoe maakt dat ons een beter mens?

Ik neem u mee op mijn zoektocht naar een mogelijk antwoord.

En wie zou ons daarin beter een weg kunnen wijzen

dan Hij die, in de menswording van zijn Zoon,

de geringste onder de mensen – een kind werd?

Laten we dáárom nu eerst bidden.

EERSTE SCHRIFTLEZING MARCUS 10 : 13 – 16

TWEDE SCHRIFTLEZING MATTEÛS 18: 1-5, 11:25

OVERDENKING

Lieve mensen van God,

ERVARINGSVERHAAL

Bent u weleens ergens bang voor geweest?
Of bent u misschien nog steeds ergens bang voor?
Ik herinner me nog goed
hoe ik op mijn tiende mijn eerste schoolzwemles kreeg.
Uiteraard moesten we laten zien
of we al konden zwemmen.
Ik keek naar de anderen en dacht:
“dat kunstje kan ik ook”.
Overmoedig stapte ik in het water
en deed de bewegingen van de anderen na.
Prompt ging ik kopje onder.
Ik kreeg een flinke slok chloorwater binnen.
en hoestend en proestend kwam ik boven.
De hele klas lachte me uit.
Maar ik werd woest en schreeuwde: “ik stik”.
Jarenlang ben ik ermee gepest
en tot mijn zestiende ging ik
met lood in de schoenen naar zwemles.

Toen was er eindelijk die begripvolle gymleraar
die me stapje voor stapje vertrouwd maakte met water
en me zo van mijn watervrees afhielp.
Ik ben die man eeuwig dankbaar.
Het waren niet mijn enige angsten,
want ik was een gevoelig en dromerig kind,
bang voor donkere schimmen 's morgens onderaan de trap.
bang voor het houden van spreekbeurten,
bang voor God, voor de dood.

DE LEZINGEN

Ik weet niet hoe het met U is,
maar ik verlang bepaald niet terug naar die bange kindertijd.
Maar toch gaat het in de lezingen van vandaag
over “worden als een kind”, tot twee keer toe nog wel.
Op het eerste gezicht lijken de lezingen erg op elkaar,
maar u zult ontdekken
dat ze minder gelijk zijn dan u denkt.

MARCUS

De lezing uit Marcus volgt op een twistgesprek.
Aanleiding was een vraag van de Farizeeërs,
of een man zijn vrouw mag verstoten.
Dan volgt het gelezen verhaal
over de zegening van kinderen
en de uitspraak van Jezus
dat, wie niet als een kind openstaat
voor het Koninkrijk van God,
het zeker niet zal binnengaan.

Het Marcusevangelie is bekend om de grote vaart
waarmee verhaallijnen zich ontwikkelen.
De overgangen zijn soms groot.
Is dit zo'n abrupte overgang?
Of heeft Marcus hier bewust
het verhaal van de kinderzegening laten aansluiten
bij een twistgesprek over de echtscheidingsmoraal?

Wilde hij misschien duidelijk maken dat,
wát je als kind ook overkomt in de hel
die een echtscheiding kan zijn,
God kinderen nooit het kind van de rekening laat zijn,
maar met geopende armen om hen heen staat?

MATTEÛS

De context van het verhaal uit Matteüs is heel anders:
hier gaat het over de vraag
wie de grootste zal zijn in het koninkrijk van de hemel.
Ik vind het eerlijk gezegd een echte mannenvraag.
Jezus wijst de mannen discipelen erop
dat wie zich niet vernedert
en wordt als een kind
ongeschikt is voor het Koninkrijk van God.

Voor het woord 'vernedert'
staat in het Grieks het woord 'tapeinos'.
Dat betekent letterlijk:
'niet ver boven de grond uitsteken'.
Jezus wil hier eigenlijk zeggen:
maak je niet groter dan je bent,
overschreeuw je innerlijke onzekerheid niet
door jezelf op te blazen.
Holle vaten klinken het hardst.
Je talenten worden heus wel gezien.
Je bent in gewone doen al goed en mooi genoeg!

Maar Hij wil er ook dit mee zeggen:
maak je óók niet kleiner dan anderen,
dat is nu ook weer niet nodig.
want ook jij mag gezien worden,
jij met je faalangst en je onzekerheid.
Ook jij mag je licht laten stralen!

Neem een voorbeeld aan de kinderen, zegt Jezus:
ze vernederen zichzelf niet;
ze maken zich ook niet groter dan ze zijn.
Doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg!

GEcombineerd

In beide lezingen staan kinderen symbool voor de toegang tot het Koninkrijk van God: je kunt het slechts ontvangen wanneer je wordt als een kind, want kinderen kunnen nog ongedwongen blij zijn, zich verheugen op hun verjaardag en als een kind zo blij zijn met de verjaardagscadeautjes. Ze kunnen nog helemaal leven vanuit hun hart. Het verstand zit ze nog niet in de weg als het gaat om het waarnemen van de werkelijkheid. Daarom wordt kinderen (en van dronken mensen) gezegd dat ze de waarheid spreken. Ze vertrouwen nog helemaal op hun gevoel en intuïtie, ze zijn spontaan, vrolijk en open en juist daardoor meer ontvankelijk voor het hogere, voor het wonder van de dingen die ongreepbaar zijn, het verstand te boven gaan. Daardoor zijn kinderen eerder bereid om dat, waar je met je verstand niet bij kunt voor waar aan te nemen: het is wat het is.

Je kunt de teksten ook zo lezen dat, wie het leven niet in ontvangst neemt zoals je een kind in ontvangst neemt, niet geschikt is voor het Koninkrijk. Het gaat dan om de blijdschap die je al kunt voelen bij de verwachting van een kind, het besef van het wonder, het onverwachte, de belofte die dat inhoudt voor de toekomst. Dat is precies de kern van waar het om draait bij advent, de tijd voor kerst.

Worden als een kind gaat dan om het gevoel dat je had
toen je voor het eerst iets van God ervaarde.

Zoals het gevoel dat je kan overweldigen
wanneer je, liggend in het gras, naar boven kijkt
en het oneindige heelal aanschouwt.

Worden als een kind gaat dan
om het vredige gevoel dat mij overweldigde
toen ik in het oogziekenhuis
samen met andere kinderen luisterde
naar “een ezeltje uit Zanzibar”.

Het gaat om het vertrouwde gevoel dat ik had
als mijn moeder voor het slapen gaan
met mij een kindergebedje zong:
“ik ga slapen ik ben moe”,
en dat ik me opnieuw herinnerde
steeds als ik mijn dochtertje voor het slapen voorzong:

*“Je hoeft niet bang te zijn
al gaat de storm tekeer
leg maar gewoon je hand
in die van onze Heer”.*

Deze voorbeelden maken duidelijk
dat ‘worden als een kind’
ook betekent: terug gaan
naar het vertrouwde uit je jeugd,
de blijdschap, het plezier dat je had,
zodat je met dat gevoel in het hier en nu
in staat bent je weg in blijdschap te gaan.

Welke jeugdherinneringen heb jij die je blij en gelukkig maakten?

OP WEG MET JE INNERLIJKE KIND

Nico ter Linden brengt jeugdherinneringen in verband met een vorm van therapie die in de psychologie bekend staat als 'regressietherapie'. Mensen kunnen heel erg lijden onder negatieve ervaringen uit de jeugd. Je kunt dan onder leiding van een psycholoog terug gaan naar je kinderlijke ontwikkelingsstadium om alsnog die ervaringen te verwerken en zo een heel mens worden.

Het deed mij denken aan een boek dat ik samen met mijn partner heb gelezen. Het heet: "Eenzaamheid hoeft niet", "op weg naar liefde en heelheid met je innerlijke kind".

Volgens de auteurs, ervaren psychotherapeuten, heeft ons 'innerlijke kind' vaak te maken gehad met negatieve jeugdervaringen die door de 'innerlijke volwassene' niet goed zijn verwerkt. De innerlijke volwassene drukte die ervaringen als het ware weg, Zo is ons innerlijke kind een verwaarloosd en geïsoleerd kind geworden. Het gevolg is een gevoel van chronische eenzaamheid en innerlijke gebrokenheid waar moeilijk mee te leven valt. De innerlijke breuk kan echter hersteld worden, zodat een liefdevolle verhouding ontstaat tussen het 'innerlijke kind' en de 'volwassene'. Pas dan kan het kind zich in zijn oorspronkelijkheid doen gelden en kunnen we vanuit wie we werkelijke zijn gaan leven.

In het boek staan oefeningen
die je helpen om het contact met je 'innerlijke kind' te herstellen.
Zo komt - letterlijk - een innerlijke dialoog op gang
die de gebroken relatie tussen kind en volwassene herstelt.
De volwassene leert te zorgen voor zijn innerlijke kind,
ernaar te luisteren, ervan te leren,
en komt uit dat proces tevoorschijn
als een mens uit een stuk,
een volwassene die zelfbewust, vrij van angsten
de uitdagingen in het leven aangaat.

VOORBEELD

Bij de overwinning van mijn watervrees bijvoorbeeld
ging het er dan om
te luisteren naar mijn bange innerlijke kind
en me te laten helpen door een gymleraar
die begrip had voor mijn watervrees.
Zo hielp ik mijn bange innerlijke kind met kleine stapjes
om de watervrees te overwinnen
en kon het de angst voor water loslaten.

WORDEN ALS EEN KIND

Worden als een kind betekent dus:
verantwoordelijkheid nemen
voor alles wat het innerlijke kind
verdrietig, bang of eenzaam maakt.
luisteren naar, en leren van
de grote schat van wijsheid
die ons innerlijke kind bezit.

Worden als een kind betekent:
de gebroken relatie herstellen
tussen volwassene en innerlijke kind.
Zo word je een mens uit één stuk
die creatief is, kan genieten van het leven,
plezier durft maken en vrolijk is.

Worden als een kind betekent:
op zoek gaan naar de innerlijke wijsheid van
het kind dat we maar al te vaak het zwijgen opleggen,
het goddelijke kind in jezelf toestaan
dicht bij zichzelf en het hogere te leven,
te luisteren naar haar innerlijke wijsheid,
en daarmee jezelf en anderen tot zegen te zijn.

BIBLIODRAMA

We kunnen in dit licht Jezus beter verstaan,
die ons oproept te worden als een kind.
Daarom keren we nog eenmaal terug naar de bijbeltekst.
Ik nodig u uit voor een tijdreis van bijna 2000 jaar.
We staan in de kring om Jezus...
We kijken en we voelen...
We luisteren ademloos naar Zijn woorden...

Het is hier warm en druk.
Voel de hitte van de brandende zon.
Kijk om je heen!
Het krioelt er van de mensen!
Vaders, moeders, volwassenen en kinderen door elkaar.
En luister:
een kakofonie van stemmen.

Daar sta jij dan in dat gedruis,
jij, een volwassen mens,
jij, samen met je innerlijke kind,
het testament van je jeugd.
In jou woelt het verlangen
van een kind, reeds lang vergeten.

Hoor die barse discipelstem:
“Laat Jezus met rust”,
“Hij is er niet voor jou”.
Hoor de liefdevolle stem van Jezus:
“Laat de kinderen tot mij komen”.

Innerlijk verscheurd door twijfel
vraag je je af:
naar welke stem zal mijn innerlijk kind luisteren:
de barse discipelstem
die het kind verbiedt tot Jezus te gaan?
Of de liefdevolle Jezusstem
die het kind in mij de ruimte geeft
gehoor te geven aan haar hartsverlangen?

Mag jouw innerlijke kind naar Jezus gaan
om bij Hem op schoot te kruipen,
door Hem aangeraakt en geknuffeld te worden,
Zijn omarming te voelen,
te luisteren naar Zijn woorden,
te lachen en te spelen,
gezegend te worden,
en een vervuld leven te leiden?
Welke maskers moeten we daarvoor afzetten?
Welke weerstand moeten we daarvoor overwinnen?

ACHTER AL MIJN WOORDEN – HEIN STUFKENS

Achter al mijn woorden
ben ik zo sprakeloos,
en achter al mijn grootheid
zo klein, zo bijna broos.

Achter al mijn maskers
verschuilt zich mijn gezicht,
en achter al mijn duister
- vermoed ik toch – het licht.

Achter al mijn afweer
moet ongerept bestaan
een kind in mij
vergeten –
wie roept het bij zijn naam?

AMEN